

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
ЦЕНТЪР ЗА СПЕЦИАЛНА ОБРАЗОВАТЕЛНА ПОДКРЕПА „Св. Св. Кирил и Методий“

с.Кривня, общ.Провадия, обл.Варна, тел. 0878273413,
e-mail: info-400162@edu.mon.bg; csop_metodii@abv.bg

Утвърждавам:.....
Директор – Ив. Богданова

ПРАВИЛНИК
ЗА
УСТРОЙСТВОТО И ДЕЙНОСТТА
НА ЦСОП „СВ.СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“
С. КИВНЯ, ОБЩ. ПРОВАДИЯ, ОБЛ. ВАРНА
2025/2026 год.

В сила от 15.09.2025 г, приет с решение на ПС Протокол № 6/03.09.2025 год.

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С този правилник се уреждат функциите, дейностите, структурата, управлението, организацията на обучителния процес и на дейността на ЦСОП „Св.св. Кирил и Методий” с. Кривня, общ. Провадия, наричан по нататък „център“.

Чл. 2. (1) Центърът за специална образователна подкрепа е център за подкрепа за личностно развитие, създаден по реда на Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО), който извършва:

1. диагностична, рехабилитационна, корекционна и терапевтична работа с деца и ученици, за които оценката на регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование е установила, че съобразно образователните им потребности може да се обучават в център за специална образователна подкрепа;

2. педагогическа и психологическа подкрепа;

3. прилагане на програми за подкрепа и обучение за семействата на децата и учениците по т. 1;

4. обучение на деца и ученици по т. 1 в задължителна предучилищна и училищна възраст и професионално обучение за придобиване на първа степен на професионална квалификация и/или за придобиване на квалификация по част от професия.

(2) Центърът може да извършват и дейности на ученическо общежитие, чиято дейност не се организира от училище, при необходимост и при наличие на материална база в съответствие с държавния образователен стандарт за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие.

Чл. 3. (1) Центърът е юридическо лице, второстепенен разпоредител с бюджет към министъра на образованието и науката..

(2) Центърът ползва имоти – публична държавна собственост.

Чл. 4. Центърът се финансира със средства от:

1. държавния бюджет чрез бюджета на Министерството на образованието и науката;
2. други източници.

Глава втора

ФУНКЦИИ И ДЕЙНОСТИ

Чл. 5. ЦСОП функционира във връзка и взаимодействие с другите образователни институции в системата на предучилищното и училищното образование, със

специализираните институции за деца, със социалните услуги в общността, с родителите и с обществото.

Чл. 6. Центърът осъществяват диагностична, рехабилитационна, корекционно-терапевтична, образователна, консултативна и координираща функции в областта на обучението и подкрепата за личностно развитие на децата и учениците със специални образователни потребности.

Чл. 7. В областта на диагностичната функция центърът извършват следните дейности:

1. идентифициране на силните страни на децата и учениците, затрудненията, свързани с развитието, обучението и поведението им, и причините за тяхното възникване;

2. извършване на оценка на функционирането на децата и учениците;

3. определяне на вида и формата на обучение;

4. извършване на наблюдение и оценка на развитието на детето или ученика;

5. участие при необходимост със свои специалисти в екипи за подкрепа за личностно развитие в детски градини и училища и/или в регионални екипи за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със специални образователни потребности в регионални центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование при оценката на индивидуалните потребности на децата и учениците.

Чл. 8. В областта на рехабилитационната и корекционно-терапевтичната функция ЦСОП извършва следните дейности:

1. коригиране и компенсирание на затрудненията на децата и учениците за постигане на очакваните резултати от обучението;

2. осъществяване на групова и/или индивидуална терапия и рехабилитация (психологическа подкрепа, логопедична подкрепа, арттерапия, рехабилитация, трудотерапия и други) и на занимания по интереси (ателиета по интереси, музикални занимания, спортни занимания и други) като част от подкрепата за личностно развитие за оптимално развитие на силните страни и способностите на децата и учениците;

3. разработване на програми за участие на родителите в специалната образователна подкрепа и рехабилитационния процес на децата и учениците.

Чл. 9. В областта на образователната функция центърът извършват следните дейности:

1. обучение на деца и ученици със специални образователни потребности в

задължителна предучилищна и училищна възраст;

2. професионално обучение за придобиване на първа степен на професионална квалификация и/или за придобиване на квалификация по част от професия;

3. подготовка на децата и учениците за социално включване и за професионална реализация;

4. участие при изготвянето на индивидуалните учебни планове и индивидуални учебни програми за обучение на учениците със специални образователни потребности от екипите за подкрепа за личностно развитие в училищата;

5. разработване на дидактични материали за подпомагане на обучението и за подкрепа на развитието на деца и ученици със специални образователни потребности;

6. разработване на програми за участие на родителите в специалната образователна подкрепа на децата и учениците на образователния процес.

Чл. 10. В областта на консултативната функция центърът извършват следните дейности:

1. организиране и провеждане на консултации на педагогически специалисти от детските градини и училищата по отношение на изготвянето на планове за подкрепа, индивидуални учебни планове и индивидуални учебни програми на ученици с множество увреждания, които ще се обучават в центрове за специална образователна подкрепа;

2. предоставяне на методическа подкрепа за работа с деца и ученици със специални образователни потребности на детски градини и училища;

3. запознаване на родителите с организацията на образователния процес и на подкрепата за личностно развитие, както и с конкретни начини за подкрепа на самоподготовката на децата им;

4. консултиране на родителите за усвояване на различни похвати на работа и общуване и за подкрепа на социалното включване на децата им, както и за използване на специализирана литература;

5. информиране на родителите за използването на различни видове терапия – арттерапия, музикотерапия, рехабилитация, трудотерапия, сензорна стимулация и други, като част от допълнителната подкрепа на децата им;

6. консултиране на учениците със специални образователни потребности и техните родители за възможностите за професионално обучение и последваща професионална реализация.

Чл. 11. В областта на координиращата функция центърът извършват следните

дейности:

1. координиране с екипите за подкрепа за личностно развитие и с регионалните екипи за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със специални образователни потребности на дейностите, свързани с оценката на индивидуалните потребности на децата и учениците за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие;

2. координиране с екипите за подкрепа за личностно развитие в детските градини и училищата изпълнението на планове за подкрепа, индивидуалните учебни планове и индивидуалните учебни програми на децата и учениците със специални образователни потребности, които се обучават в центъра;

3. организиране и координиране на екипни срещи и съвместни дейности с екипите за подкрепа за личностно развитие на деца и ученици със специални образователни потребности от детските градини и училищата;

4. развиване на разнообразни форми на сътрудничество с институции, с физически лица и с юридически лица с нестопанска цел за подпомагане предоставянето на подкрепа за личностно развитие и на социалното включване на децата и учениците със специални образователни потребности.

Глава трета

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОБРАЗОВАТЕЛНИЯ ПРОЦЕС И НА ПОДКРЕПАТА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

Чл. 12. Обучението на децата и учениците със специални образователни потребности в центъра се организира съгласно ЗПУО, държавния образователен стандарт за приобщаващото образование и в съответствие с:

1. индивидуални учебни планове съгласно държавния образователен стандарт за учебния план, утвърдени от директорите на училищата, в които учениците са записани, и съгласувани с директора на центъра;

2. индивидуални учебни програми, разработени от учителите по съответните учебни предмети и от специалистите в екипите за подкрепа за личностно развитие на учениците съгласно учебните програми по общообразователните учебни предмети, утвърдени от директорите на училищата, в които учениците са записани, и съгласувани с директора на центъра;

3. познавателни книжки, учебници и учебни комплекти, утвърдени от министъра на образованието и науката;

4. учебни планове и програми за професионално обучение за ученици със специални образователни потребности съгласно Закона за професионалното образование и обучение и държавните образователни стандарти за придобиването квалификации по професии.

Чл. 13. (1) Образователният процес се организира в учебни години, които включват учебно и неучебно време.

(2) Учебната година е с продължителност 12 месеца и започва на 15 септември.

(3) Учебното време за всички форми на обучение се организира в учебни срокове, учебни седмици, учебни дни и учебни часове.

Чл. 14. (1) Учебното време на учениците с умствена изостаналост и множество увреждания се определя съгласно броя на учебните седмици в рамковия учебен план за съответния клас.

(2) Броят на учебните часове в индивидуалните учебни планове на учениците с умствена изостаналост и множество увреждания за всеки учебен предмет не може да е по-голям от броя на учебните часове за всеки учебен предмет в училищния учебен план, като общият брой на учебните часове в раздел А на индивидуалния учебен план не може да е повече от 22 учебни часа седмично.

Чл. 15. Организацията на учебния ден включва:

1. целодневна организация на учебния ден от ПГ до XII клас – ПГ групи, паралелки I-IV клас и V-VII клас; паралелки от VIII до XII клас – профилирани или за професионално обучение.
2. полудневна организация на учебния ден от I до XII клас

Чл. 16. (1) Продължителността на учебните часове и междучасията се определят с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

(2) Началото на учебния ден се определя в правилника за вътрешния трудов ред на центъра.

Чл. 17. (1) Центърът осъществяват дейността си в съответствие с дневно разписание на образователния процес и с график на дейностите, приети от педагогическия съвет и утвърдени от директора.

(2) Дневното разписание на образователния процес разпределя учебното време за деня и съдържа:

1. брой учебни часове на паралелките и групите;
2. брой часове на групите за целодневна организация на учебния ден;
3. брой часове за терапевтична и рехабилитационна работа.

(3) Дневното разписание на образователния процес се изготвя съобразно вида на центъра - с общежитие. Обучението се провежда по седмично разписание, а допълнителната подкрепа за личностно развитие (терапевтичните дейности) се провежда по график на терапевта, съобразен с индивидуалния учебен план на ученика.

Чл. 18. (1) Дейностите в центъра се провеждат в съответствие с графика за учебното време и ваканциите за съответната учебна година, утвърден от министъра на образованието и науката.

(2) Ваканциите може да се използват за занимания в паралелките и групите по чл. 17, ал. 2, т. 1 по препоръка на координиращия екип в центъра и със съгласието на родителите.

Чл. 19. (1) Допълнителната подкрепа за личностно развитие в центъра се провежда като:

1. индивидуална и/или групова работа – с деца и ученици със специални образователни потребности от паралелките и групите по чл. 17, ал. 2, т. 1 в центъра;

2. индивидуална и/или групова работа с деца и ученици със специални образователни потребности, които се обучават в детски градини и училища.

(2) При формирането на групите се отчита равнището на психо-физическото развитие, съотнесено към възрастовата норма, позволяващо достигане на целите, заложиени в учебния план и плана за подкрепа на ученика. Под внимание се взема и наличието на развитие, по-ниско от възрастовата норма, забавен темп или неравномерност на овладяване на познавателните процеси, затрудняващи усвояването на учебното съдържание и училищната адаптация.

(3) Индивидуалната или групова терапевтична подкрепа може да се провежда от специалиста в определен учебен час в групата/паралелката, от която са децата или учениците, съвместно с учителя на групата/паралелката.

(4) Терапевтична подкрепа на дете или ученик при необходимост може да се провежда съвместно от двама и повече специалисти.

Глава четвърта

СТРУКТУРА И УПРАВЛЕНИЕ

Чл. 20. Дейността на центъра е структурирана в четири направления:

1. специална образователна подкрепа – организиране на обучение на децата и учениците със специални образователни потребности в паралелки и групи в центъра;

2. специална психолого-педагогическа подкрепа – диагностична, рехабилитационна, корекционна и терапевтична работа, при условия и по ред, определени в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование;

3. организационно-методическа дейност – взаимодействие с детски градини и училища и с други образователни институции в системата на предучилищното и училищното образование, със специализирани институции за деца, със социални услуги в общността, с родителите;

4. административно-финансова и стопанска дейност.

Чл. 21. (1) За осъществяването на специална психолого-педагогическа подкрепа в центъра – диагностична, рехабилитационна, корекционна и терапевтична работа, със заповед на директора се създава координиращ екип, при условия и по ред, определени в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

Чл. 22. (1) Центърът се ръководи и представлява от директор, който се назначава от министъра на образованието и науката.

(2) Освен уредените в Закона за предучилищното и училищното образование директорът на центъра има и следните правомощия:

1. организира, контролира и отговаря за цялостната дейност на центъра;
2. представлява институцията пред органи, организации и лица и сключва договори с юридически и физически лица по предмета на дейност в съответствие с предоставените му правомощия;
3. координира и контролира цялостната дейност на учители, специалисти и други служители в центъра;
4. организира периодични срещи с ръководствата на детските градини и училищата, в които са записани децата и учениците със специални образователни потребности, за съвместно решаване на проблемите и обсъждане на резултатите от обучението и рехабилитацията;
5. осъществява взаимодействие с институциите, органите и организациите във връзка с дейността на центъра;
6. издава правилник за дейността на ЦСОП и правилник за вътрешния трудов ред;
7. контролира и отговаря за правилното водене и съхраняване на задължителните документи на центъра;
8. осигурява спазването и прилагането на държавните образователни стандарти по отношение на дейността на центъра;

9. анализира и отчита цялостната дейност на центъра и предоставя информация на Министерството на образованието и науката чрез регионалното управление на образованието;

10. председател е на педагогическия съвет и осигурява изпълнението на взетите от него решения;

11. ръководи разработването на проекти и програми на центъра за реализиране на държавната политика за обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците по отношение на дейността на центъра;

12. утвърждава плановете и графици за работа на специалистите в центъра и програмите за квалификация на педагогическите специалисти;

13. прилага разпоредбите на трудовото законодателство по отношение на служителите на центъра;

14. съставя проект на бюджет и го предлага на финансиращия орган за утвърждаване;

15. разпорежда се с бюджета на центъра и отговаря за законосъобразното, целесъобразното и икономичното разходване на финансовите средства;

16. сключва, изменя и прекратява трудови договори с педагогическите специалисти и с останалите служители в центъра и утвърждава длъжностните им характеристики;

17. изготвя и утвърждава длъжностното разписание и утвърждава поименното щатно разписание на длъжностите и работните заплати;

18. изготвя и утвърждава списък-образец № 3 съгласно държавния образователен стандарт за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование;

19. извършва преподавателска работа и/или терапевтична в съответствие с нормите за преподавателска заетост;

20. създава организация за осигуряване на необходимите материални, финансови и човешки ресурси за обучението и за общата и допълнителната подкрепа на децата и учениците със специални образователни потребности;

21. създава условия за повишаване на квалификацията на служителите на центъра;

22. разпорежда се с финансовите средства при спазване на действащата нормативна уредба;

23. осигурява безопасни условия за възпитание, обучение и труд;
отговаря за осигуряването на специална образователна подкрепа на децата и учениците и за тяхната сигурност;

24. съдейства на компетентните органи при извършване на проверки в центъра;
25. осъществява взаимодействие с регионалното управление на образованието и с регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование;
26. участва при разработване и обсъждане на нормативни актове и документи по компетентност;
27. сключва договори при необходимост за други дейности на центъра;
28. организира и контролира поддържането на актуална информация на интернет страницата на центъра;
29. изпълнява и други функции, възложени му с нормативни и административни актове.

(3) Директорът осъществява контакти и взаимодействие с национални и международни институции и организации във връзка с цялостната дейност на центъра.

(4) При отсъствие на директора за срок, който е по-малък от 60 календарни дни, той се замества от заместник-директора, а при невъзможност – от определен педагогически специалист от центъра, със заповед, в която се посочват обемът на работата и правомощията му по време на отсъствието на директора.

(5) Работното време на директора е 8 часа при 5- дневна работна седмица. Приемното време е в дните понеделник и четвъртък от 12.30 ч до 13.30 ч.

Чл. 23. Счетоводителят:

1. организира съставянето на проекта на бюджет на центъра;
2. организира и контролира финансовата и счетоводната дейност на центъра.

Чл. 24. (1) Педагогическият съвет на центъра като специализиран орган за разглеждане и решаване на основни педагогически въпроси:

1. приема вида и формите на обучение;
2. приема мерки за повишаване качеството на обучение;
3. приема годишен план за дейността на центъра;
4. предлага на директора разкриване на групи за занимания по интереси;
5. определя символи и ритуали;
6. участва със свои представители в създаването и приемането на етичен кодекс на общността в центъра;
7. запознава се с бюджета на центъра, както и с отчетите за неговото изпълнение;
8. периодично, най-малко три пъти през учебната година, проследява и обсъжда нивото на специалната образователна подкрепа и специалната психолого-

педагогическа подкрепа и взема решения по отношение на резултатите от обучението и от терапевтичните и рехабилитационни дейности;

9. приема графици и планове, свързани с дейността на центъра;

10. упражнява и други правомощия, определени с нормативен акт.

(2) Педагогическият съвет на центъра включва в състава си директора, специалните учители и другите специалисти с педагогически функции както и медицинския специалист.

(3) При необходимост в заседанията на педагогическия съвет с право на съвещателен глас могат да участват директори, учители, координатори и членове на екипи за личностно развитие в детските градини и училищата, работещи с деца и ученици със специални образователни потребности от тези детски градини и училища, както и родители на деца и ученици със специални образователни потребности, подпомагани в центъра.

(4) Директорът е председател на педагогическия съвет и осигурява изпълнение на решенията му.

(5) Педагогическият съвет на центъра се свиква на редовно заседание не по-малко от четири пъти в рамките на учебната година.

(6) Извънредно заседание на педагогическия съвет се свиква от директора или по писмено искане до него на не по-малко от 1/3 от числения му състав.

(7) Решенията на педагогическия съвет се приемат с мнозинство повече от половината от числения състав.

(8) Решенията на педагогическия съвет могат да се отменят от самия съвет с мнозинство повече от 2/3 от числения му състав или от началника на регионалното управление на образованието.

(9) За всяко заседание на педагогическия съвет се води протокол.

(10) Заседанията на педагогическия съвет се провеждат в извънучебно време.

Глава пета

ОРГАНИЗАЦИЯ НА РАБОТАТА

Чл. 26. Организацията на дейността в центъра се осъществява в съответствие с разпоредбите на този правилник и на правилника за вътрешния трудов ред.

Чл. 27. (1) Центъра работи по годишен план, утвърден от директора.

(2) В годишния план се включват:

1. темите и графикът за заседанията на педагогическия съвет;
2. дейностите за постигане на резултатите от обучението, от терапевтичния и рехабилитационния процес;
3. дейностите на групите за занимания по интереси;
4. дейностите по осъществяване на вътрешен контрол;
5. дейностите за взаимодействие с родители, институции и организации;
6. дейностите, свързани с повишаване на квалификацията на специалистите.

Чл. 28. Центърът осъществява дейността си чрез екип от специалисти, в който се включват учители-специални педагози, учители по професионална подготовка, психолог, логопед, рехабилитатор и други специалисти при необходимост, както и чрез други служители в центъра.

Чл. 29. Общите изисквания към педагогическите и другите специалисти, работещи в центровете, са:

1. познаване на видовете увреждания и нарушения в развитието, техните причини и симптоми;
2. познаване на влиянието, което индивидуалните потребности на детето или ученика оказват върху семейството и как това влияние рефлектира върху самото дете или ученик;
3. признаване на водещата роля, която семейството играе в живота и развитието на детето и в неговото изграждане като личност;
4. притежаване на познания за извършване на оценка на детското развитие, за събиране на информация от различни източници и за подбор на подходящ инструментариум за оценка;
5. притежаване на познания за интерпретиране, обобщаване и представяне на резултатите от оценката на членовете на екипа и на родителите;
6. притежаване на знания и умения за работа в и с координиращия екип, за обмен на информация и знания с всички специалисти в центъра;
7. притежаване на знания и умения за използване на резултатите от оценката за формулиране на желани резултати и за предлагане на ефективни дейности за изпълнение на плана за подкрепа на ученика;
8. допълване на плана за подкрепа на ученика при необходимост с активното участие на родителите;

9. притежаване на умения за работа в партньорство с родителите, за насърчаване на взаимодействието дете-родител-учител, за консултиране и свързване на родителите с налични ресурси и услуги в общността, включително при напускане на центъра.

Чл. 30. Центърът води и съхранява задължителните документи в съответствие с държавния образователен стандарт за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование.

Чл. 31. Работното време на служителите в центъра е 8 часа при 5-дневна работна седмица.

Чл. 32. Служителите, специалистите и останалият персонал в центъра изпълняват възложените им задачи съобразно утвърдени от директора длъжностни характеристики.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

Параграф единствен. Този правилник се издава на основание чл. 49, ал. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование и Правилника за устройството и дейността на центровете за специална образователна подкрепа утвърден от МОН. Приет с решение на ПС Протокол №06/03.09.2025 год.